

V I Lenin

En skärpning av läget i Ryssland

Under ovanstående rubrik publicerar den liberala Berlittidningen Vossische Zeitung följande intressanta meddelande:

”Med oemotståndlig kraft utvecklar sig händelserna i tsarernas rike. För varje opartisk observatör står det klart, att varken regeringen eller något oppositionellt eller revolutionärt parti är herre över situationen. Den för tidigt avlidne furst Trubetskoj och andra professorer vid de högre läroanstalterna har fåfängt sökt förmå de ryska studenterna att lämna den farliga väg de slagit in på i ett beslut att förvandla universitetet till platser för politiska folkmöten. Med entusiasm hedrade studenterna Trubetskojs minne, följde hans kvarlevor till kyrkogården i massor och förvandlade hans begravning till en imponerande politisk demonstration, men hans råd att inte släppa in utomstående element på universitetet lydde de inte. Både på Petersburgs universitet, på bergsakademin och på tekniska högskolan hålls väldiga folkmöten, i vilka studenterna ofta utgör en minoritet och vilka pågår från tidigt på morgonen till sent på kvällen. Det hålls lidelsefulla upptändande tal och sjungs revolutionära sånger. Dessutom skäller man där ivrigt på liberalerna, särskilt för deras 'halvhjärtenhet', som inte skulle vara ett tillfälligt drag hos den ryska liberalismen utan en egenskap betingad av eviga historiska lagar.

Det ligger något djupt tragiskt i dessa anklagelser. Den historiska argumenteringen till trots, så är de i själva verket fullständigt ohistoriska redan av det skälet, att liberalerna i Ryssland inte ens har någon som helst möjlighet att ådagalägga någon halvhjärtenhet av vilket slag det vara månne, som på något sätt skulle kunna skada det för alla partier så viktiga befrielseverket. Det är inte liberalernas gärningar utan deras lidanden som lägger en hämsko på deras levnadsbana. Regeringen är lika hjälplös [kursiv i originalet] inför dessa händelser som den är hjälplös inför arbetaroroligheterna och inför den allmänna jäsningen. Det är naturligtvis möjligt att den åter planerar en stor blodutgjutelse och bara inväntar det ögonblick, då rörelsen har mognat för en attack av kosacker. Men även om det kommer att gå därhän, så kan ingen av makthavarna vara säker på att inte detta leder till ett ännu våldsammare missnöjesutbrott. Inte ens general Trepov tror längre på sin sak. För sina vänner döljer han inte, att han anser sig vara dödsdömd och att han inte väntar sig några positiva resultat av sin styrelse. Han säger: 'Nu gör jag bara min plikt och kommer att göra det till slutet.'

Det måste stå illa till med tsartronen, om chefen för polisen kommer fram till sådana slutsatser. Och i själva verket måste man erkänna, att det spända läget inte lättat sedan förra året utan tvärtom förvärrats, detta trots alla Trepovs ansträngningar, trots en febril verksamhet av oändliga kommissioner och konferenser. At vilket håll man än tittar, så har läget överallt blivit sämre och farligare och situationen överallt märkbart tillspetsad.”

Mycket är sant i denna bedömning, men mycket är också liberal inskränkthet. ”Liberalerna har inte kunnat ådagalägga halvhjärtenhet, som varit till skada för saken.” Verkligen? Men varför har dessa stackars liberaler ändå kunnat visa vad de stått för öppnare och friare än andra partier? Nej! Studenterna låter sig vägledas av en sund revolutionär instinkt, som stöds av deras umgänge med proletarietet, när de ivrigt avgränsar sig från de konstitutionella demokraterna och diskrediterar dessa konstitutionella demokrater i folkets ögon. Morgondagen bereder oss stora, världshistoriska slag för friheten. Det är möjligt, att de som kämpar för friheten ännu kommer att lida mer än ett nederlag. Men nederlagen kommer bara att skaka om arbetarna och bönderna djupare och djupare, skärpa krisen ännu mer och göra den oundvikliga slutsegern för frihetens sak ännu mer oundviklig. Och vi kommer att uppbjuda alla våra krafter för att hindra den monarkistiska godsägarliberalismens ,borgerliga blodiglar att suga sig fast vid denna seger, för att denna seger inte skall bli utnyttjad huvudsakligen av herrar storborgare, såsom det varit åtskilliga gånger i Europa. Vi kommer att uppbjuda alla

krafter för att denna arbetarnas och böndernas seger skall bli slutförd och alla självhärskardömet, monarkins, byråkratins, militärkamarillans och feodalismens förhatliga institutioner fullständigt tillintetgjorda. Endast en sådan seger kommer att ge proletariatet ett verkligt vapen — och då skall vi sätta eld på Europa för att av den ryska demokratiska revolutionen göra en prolog till den europeiska socialistiska omvälvningen.

Proletarij nr 23, den 31 (18) oktober 1905

V. I. Lenin, *Samlade verk*, 5:e ry. uppl., b. 12, sid. 23-25